
IN MEMORIAM

Stephen William Hawking har avlidit

Tidigt på morgonen den 14 mars nåddes världen av budet att en av vår tids mest namnkunniga fysiker, kosmologiforskare och populärvetenskapliga författare - Stephen William Hawking - har gått ur tiden i en ålder av 76 år.

Hawking var något så ovanligt som en vetenskapsman som hade förmågan att via sina många populärvetenskapliga verk nå ut till den bredare massan med bland annat sina teorier om svarta hål. 2017 lade Cambridge University ut hans doktorsavhandling från 60-talet på nätet med den påföljden att universitets sajt tillfälligt kraschade på grund av det enorma intresset att ladda ner den digitala versionen.

Stephen Hawkings forskningsområden var framför allt kvantmekanik och teoretisk kosmologi och hans ojämförligt största bidrag till forskningen torde vara upptäckten att svarta hål läcker strålning och därför sakta försvinner med tiden. Strålningen fick namnet Hawkingstrålning

och forskningen kring detta fenomen har lett till att kunskapen om svarta hål har ökat markant.

Stephen Hawking var, förutom en tungt meriterad forskare, en av de personer i världen som levde längst med den neurodegenerativa sjukdomen amyotrofisk lateralskleros (ALS), en sjukdom som tidigt gjorde honom i stort sett helt förlamad. När han fick sjukdomsbeskedet i unga år förutspåddes han ha högst ett par år till att leva, men han trotsade läkarnas besked och vid sin bortgång hade han haft sjukdomen i mer än 50 år. Han kommunicerade med omvärlden via en dator och röstgenerator som styrdes med hjälp av den ena kindmuskeln.

Trots utmaningarna med att kommunicera med sin omvärld var han en flitigt anlita föreläsare och han menade själv att hans funktionsvariation gjorde att han fokuserade på annat i livet än att tycka synd om sig själv. Något Nobelpris blev det aldrig för den beläste britten, men ett

otal priser och utmärkelser lyckades han ändå kamma hem under sina många år inom forskningen. Han har också förekommit i ett antal komediserier, alltifrån Simpsons till Big Bang Theory har gästats av Hawking. 2014 kom också filmen om hans liv, "The theory of everything" med Eddie Redmayne i huvudrollen.

Och nog är det väl en vacker tanke att han lämnade jordelivet på självaste π -dagen. Stephen William Hawking lämnar efter sig tre barn, ett otal forskningsarbeten och ett flertal populärvetenskapliga böcker, varav A Brief History of Time har sålt i mer än 10 miljoner exemplar. Hans livsverk har tveklöst gjort ett stort avtryck inom forskningen.

Karin Noomi Karlsson

